

[Brixtofte]

spørgsmål, at indenrigsministeren har ret i at tale om cirkulens kvadratur. Vi må erkende, at vi ikke altid ligeligt kan tage begge hensyn. Der må vælges, og der må prioriteres imellem hensynet til integrationen og hensynet til respekten for den særlige kulturelle baggrund hos mange indvandrere.

Et eksempel er undervisningen i skolerne. På den ene side er det vigtigt, at børnene lærer dansk og dermed får mulighed for at få en dansk uddannelse, således at de bedre kan klare sig i det danske samfund. På den anden side er det vigtigt, at børnene kan vedligeholde deres eget sprog. Jeg kan godt se, at der kan være visse pædagogiske fordele ved at lære sit eget sprog først og derefter det danske sprog, men jeg tror ikke på, at der er nogen realistisk mulighed i Danmark for at gennemføre det. For det første er der så mange, mange forskellige sprog, at der vil blive stillet enorme krav til lærerpersonale og undervisningsmaterialer, som vi slet ikke ville kunne klare. For det andet vil det i praksis føre til, at en stor del af indvandrerleverne i en stor del af skoletiden ikke vil gå sammen med de andre danske skolebørn, og det vil ikke være heldigt, når vi ser på vores ønske om, at børnene bliver integreret i samfundet. Vi ved jo, at fællesskabet i skolen fører til fællesskab i fritiden, og hvis indvandrerbørnene delvis er isoleret i undervisningen, kan det være vanskeligt at få indvandrerbørnene integreret i f.eks. det lokale foreningsliv.

Endelig er der et tredje argument, som også fremføres af indenrigsministeren, og det er, at der for en stor del af indvandrernes vedkommende er tale om et hjemstavnsprog, der ikke er officielt anerkendt i det pågældende land, og her vil vi altså støde på en række praktiske og politiske problemer.

Venstre er derfor enig med regeringen i, at danskundervisning prioriteres højest, og at modersmålsundervisning som hidtil foregår fortrinsvis i fritiden, det vil sige ved siden af den egentlige undervisning. Men alene det at lære indvandrerne dansk, således at de kan klare sig, er en opgave, der i sig selv er forholdsvist dårligt løst i dag. Jeg må nok sige, at der er behov for en helt anderledes dynamisk indsats i undervisningsministeriet på dette område. Der findes efter min vurdering slet ikke tilstrækkelig vejledning i, hvorledes undervisningen skal finde sted. Der findes heller ikke tilstrækkeligt undervisningsmate-

riale. Så vidt jeg er informeret, i hvert fald af vores undervisere i modtagelsesklasserne i Farum kommune, findes der kun ét lærebogssystem – som er meget mangelfuldt. Derfor må man nok sige, at vi har behov for et initiativ fra undervisningsministerens side til at få skaffet bedre vejledning og bedre undervisningsmateriale. Selv med ihærdige og engagerede lærerkræfter kan det være vanskeligt, når man ikke har tilstrækkelig støtte fra undervisningsministeriet.

Venstre lægger også vægt på, at indsatsen for at lære de voksne dansk bliver forøget. Herunder er det ikke mindst vigtigt, at indvandrerkvinderne får tilbud, der sikrer, at også de kan klare sig i det danske samfund. Her må man igen efter vores opfattelse afveje hensynet til integrationen og hensynet til den kulturelle baggrund og samtidig prioritere hensynet til, at de pågældende kan klare sig i det samfund, som de er kommet til, højere, endda så højt, at man skal være forholdsvist aktiv for at påvirke de pågældende familier, selv om det måske kan fortolkes som en slags indblanding i deres familiemønstre.

Vedrørende indvandrernes retlige stilling vil vi i venstre, ligesom det er tilkendegivet fra indenrigsministerens side, afvente betænkninger og konkrete forslag fra fremmedlovudvalget. Venstre ønsker ikke på forhånd at binde sig til bestemte løsninger.

Hvad angår de sociale rettigheder, er venstre på linje med regeringen, og vi afventer således overenskomster med andre lande end de lande, der hidtil er indgået overenskomst med.

Venstre er enig i, at det er urimeligt at tale om, at indvandrerne i særlig grad skulle misbruge vores sociale ordninger. Vi ved, at der i mange tilfælde endda er tale om et mindre forbrug, f.eks. med hensyn til daginstitutioner. Men venstre er noget forundret over, at en del af statsministerens tale i november sidste år ikke er kommet med i indenrigsministerens redegørelse, og det er de særlige forhold omkring forsørgelseskontrakter. Disse regler har aldrig været tænkt benyttet, som det er tilfældet i dag, og her var der behov for den ændring af lovgivningen, som statsministeren bebudede sidste år i november. Venstre og andre partier er parate til at gennemføre det forslag, som skatteministeren lagde frem, dog med mindre rettelser. F.eks.